

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РУХЛИВІ ІГРИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ

для студентів

спеціальності	014 Середня освіта
освітньо-професійної програми	Фізична культура
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1250

Жильцов
(підпис) (орієнтація, ініціали)

« _____ » 20 23 р.

Київ-2023

Розробник:

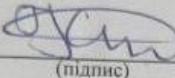
Осипенко О.В., викладач циклової комісії фізичного виховання Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Осипенко О.В., викладач циклової комісії фізичного виховання Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії фізичного виховання

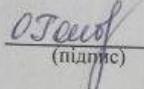
Протокол від 31.08 2022 р. № 1

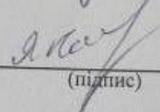
Голова циклової комісії (підпис) Надія КОЛОСКОВА

Робочу програму перевірено

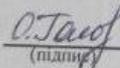
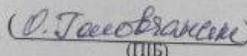
___ . ___ . 20 ___ р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи

 (підпис) Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи (підпис) Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 2022/2024 н.р. (підпис) (ПІБ), «30» 08 2023 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3 /90	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	1,5	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Аудиторні	22	20
Модульний контроль	2	4
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	21	21
Форма семестрового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – навчити студентів використовувати рухливі ігри, як провідний метод навчання. Зокрема як ефективний метод опанування дітьми шкільного віку рухових дій та рухових якостей..

Завдання курсу:

формування вміння добирати рухливі ігри для їх активного застосування в умовах навчального закладу на етапах закріплення та вдосконалення рухових навичок, у тому числі основних та доступних технічних прийомів ігор з елементами спорту.

Дисципліна «Рухливі ігри з методикою викладання», як обов'язковий компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

«Середня освіта» (ОС Фаховий молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності за освітньою програмою		
ЗК-8	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.	2-13
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-10	Здатність проводити різноманітні рухливі ігри з дітьми дошкільного і шкільного віку.	2-10
ФК-8	Здатність до виховання у дітей інтересу і поваги до національних звичаїв, традицій, свят, обрядів, народних символів	8
Програмні результати навчання за освітньою програмою		
ПРН - 17	Здатний здійснювати організацію діяльності учнів з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму, рухливих ігор та плавання	2-13

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент буде:

- ♣ знати історію та теорію гри, ігрової діяльності;
- ♣ знати педагогічну класифікацію рухливих ігор;
- ♣ знати методiku організації та проведення рухливих ігор;
- ♣ знати значення рухливих ігор в шкільному уроці фізичної культури, у позакласний час та під час позашкільної роботи;
- ♣ знати залежність анатомо-фізіологічних особливостей дітей різних вікових груп ;
- ♣ вміти вести записи ігор за схемою;
- ♣ вміти здійснювати підбір ігор, користуючись науковою та методичною літературою;
- ♣ вміти здійснювати підготовку умов для гри (майданчика, інвентарю);
- ♣ вміти навчати елементам гри;
- ♣ вміти здійснювати суддівство гри;
- ♣ вміти складати самостійно схеми та картки, ігрові комплекси.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Рухливі ігри в педагогічній практиці				
Тема 1. Вступ до дисципліни «Рухливі ігри з методикою викладання»	6	2	2	2
Тема 2. Рухливі ігри в педагогічній практиці	8	2	2	4
Тема 3. Методика викладання рухливих ігор	8	2	2	4
Тема 4. Методика проведення урочних організацій рухливих ігор	8	2	2	4
Тема 5. Методика проведення урочних організацій рухливих ігор	6		2	4
Тема 6. Характеристика ігор та методика їх проведення у різних вікових групах	7	2	2	3
Модульний контроль	2			
Разом	45	10	12	21
Змістовий модуль 2. Форми організації рухливих ігор				
Тема 9. Рухливі ігри на уроці фізичної культури у школі	8	2	2	4
Тема 10. Рухливі ігри у позаурочних роботах школи	8	2	2	4
Тема 11. Змагання по рухливим іграм	8	2	2	4
Тема 12. Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах, в місцях масового відпочинку	8	2	2	4
Тема 13. Рухливі ігри на заняттях спортом	9	2	2	5
Модульний контроль	4			
Разом	44	10	10	21
Усього	90	20	22	42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Вступ. Рухливі ігри в педагогічній практиці.

Лекція 1. Вступ до дисципліни «Рухливі ігри з методикою викладання».

Основні питання / ключові слова: обсяг кредитів, кількість змістових модулів, обсяг годин, лекції, практичні, модульний контроль, поняття про рухливі ігри та ігрову діяльність, форми проведення рухливих ігор, види рухливих ігор, частини рухливих ігор.

Лекція 2. Рухливі ігри в педагогічній практиці.

Основні питання / ключові слова: освітнє, оздоровче, виховне значення рухливих ігор. Виникнення і розвиток гри. Рухливі ігри як різновид ігрової діяльності. Педагогічна класифікація рухливих ігор. Значення рухливих ігор.

Лекція 3. Методика викладання рухливих ігор.

Основні питання / ключові слова: підготовка, зміст, правила гри і педагогічне значення рухливих ігор для дітей шкільного віку, урочні форми занять. Особливості методики рухливих ігор.

Лекція 4 - 5. Методика проведення урочних організацій рухливих ігор.

Основні питання / ключові слова: завдання рухливих ігор, підбір ігор, керівництво іграми, самостійна підготовка площадки, суддівство, зміст, правила ігор, розподіл на команди. попередній аналіз гри, дозування навантаження в процесі гри, розміщення гравців і місце керівника при поясненні гри, пояснення гри, визначення ведучих, розподіл на команди, вибір капітанів команд, визначення помічників, спостереження за процесом гри та поведінкою гравців, закінчення гри.

Практичне заняття 1. Методика проведення рухливих ігор у 1-2 класах.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без предметів, сюжетні рухливі ігри, рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, естафети.

Практичне заняття 2. Методика проведення рухливих ігор у 3-4 класах.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без предметів, сюжетні рухливі ігри, рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, естафети.

Практичне заняття 3. Методика проведення рухливих ігор у 5-6 класах.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без

предметів, сюжетні рухливі ігри, рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, естафети, рухливі ігри з елементами спортивних ігор.

Практичне заняття 4. Методика проведення рухливих ігор у 7-8 класах.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без предметів, сюжетні рухливі ігри, рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, естафети, рухливі ігри з елементами спортивних ігор.

Практичне заняття 5. Методика проведення рухливих ігор у 9-10 класах.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без предметів, сюжетні рухливі ігри, рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, естафети, рухливі ігри з елементами спортивних ігор.

Практичне заняття 6. Методика проведення рухливих ігор у 10-11 класах.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без предметів, сюжетні рухливі ігри, рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, естафети, рухливі ігри з елементами спортивних ігор.

Рекомендована література:

1. Андрощук Н. В. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. / Н. В. Андрощук, А. Д. Леськів, С. О. Мехоношин. – Тернопіль, 2000. – 112 с.
2. В. Безверхня, А. А. Семенов, М. М. Килимистий, Р. В. Маслюк. Рухливі ігри з методикою викладання. Навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014.
3. Буган Ю.В., Тимушин О.І., Борисюк С.В. Шкільні свята та розваги. – Тернопіль, 2012. – 216 с.
4. Геллер Е.Н., Коротков И.М. Веселі старти. – М.: «Фізкультура і спорт», 2012. – 119 с.
5. Кругляк О., Кругляк Н. Від гри до здоров'я нації. Рухливі та українські народні ігри, естафети на уроках фізичної культури. Методичний посібник. – Тернопіль: Посібник, 2012. – 80 с.
6. Леськів А.Д., Дзюбинський А.Б. «Рухливі ігри та естафети на місцевості для школярів молодшого та середнього віку». – Тернопіль, СМП «Астон», 2012. – 132 с.
7. Махов В.Я. Теорія і методика навчання рухливих і спортивних ігор: Навч.-метод. посіб.. – К.: ІЗМН, 2008. – с. 5 – 30.
8. Питомець О. П. Практикум з рухливих ігор / О. П. Питомець, Н. Д. Михайлова. – Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2008. – 59 с.

Змістовий модуль II. Форми організації рухливих ігор

Лекція 6. Рухливі ігри на уроці фізичної культури у школі.

Основні питання / ключові слова: місце рухливих ігор на уроці фізичної культури, ігри на уроках гімнастики, ігри на уроках легкої атлетики, ігри на уроках ігрових видів спорту, ігри, які виховують погодженість дій у колективі, ігри на уроках плавання, ігри на лижах.

Лекція 7. Рухливі ігри у позаурочних роботах школи.

Основні питання / ключові слова: позаурочна форма організації рухливих ігор. Методика проведення рухливих ігор у позаурочний час: на перервах, шкільних святах, змагання між класами та школами. Організація і методика проведення рухливих ігор у позашкільний час: під час літніх канікул, у таборах відпочинку. Ігри–атракціони. Ігри у спортивних секціях.

Лекція 8. Змагання по рухливим іграм.

Основні питання / ключові слова: вимоги до складання та оформлення положення для проведення змагань з рухливих ігор. Терміни подання положень. Вимоги до складання програм для змагань з рухливих ігор. Види програм. Орієнтовні програми.

Лекція 9. Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах, в місцях масового відпочинку.

Основні питання / ключові слова: ігри у таборах відпочинку, ігри у будинках дитячої творчості та дитячих клубах, ігри у родині, ігри у місцях масового відпочинку.

Лекція 10. Рухливі ігри на заняттях спортом.

Основні питання / ключові слова: розподіл академічної групи на команди. Емблеми команд. Жеребкування. Пояснення ігор. Шиккування команд перед початком ігор. Місце керівника під час проведення ігор. Оголошення рахунку. Підведення підсумків змагань. Нагородження команди - переможниці. Рухливі ігри в заняттях спортивними іграми. Роль ігрового методу в спортивних іграх.

Практичне заняття 7-8. Проведення рухливих ігор з елементами спортивних ігор .

Основні питання / ключові слова: місце гри в режимі спортивного тренування. Ефективність і доцільність використання рухливих ігор у спортивному тренування. Гра — допоміжна і додаткова вправа в системі засобів, що використовуються в тренувальному процесі. Комплексне виховання фізичних

якостей під час рухливих ігор. Ігри на силу, швидкість, спритність, витривалість, гнучкість. Підбір ігор, їх вплив на засвоєння навичок у будь-якому виді спорту.

Практичне заняття 9. Організація та проведення змагань по рухливим іграм.

Основні питання / ключові слова: вимоги до складання та оформлення положення для проведення змагань з рухливих ігор. Терміни подання положень. Вимоги до складання програм для змагань з рухливих ігор. Види програм. Орієнтовні програми. Розподіл академічної групи на команди. Емблеми команд. Жеребкування. Пояснення ігор. Шиккування команд перед початком ігор. Місце керівника під час проведення ігор. Оголошення рахунку. Підведення підсумків змагань. Нагородження команди - переможниці.

Практичне заняття 10. Рухливі ігри під музику.

Основні питання / ключові слова: рухливі ігри з предметами, рухливі ігри без предметів, сюжетні рухливі ігри, з музичним супроводом.

Практичне заняття 11. Організація та методика проведення спортивного свята по рухливим іграм.

Основні питання / ключові слова: організація спортивного свята по рухливим іграм, методика проведення свята по рухливим іграм, рухливі ігри, які використовуються у «Веселих стартах» та у «Спортивних святах».

Рекомендована література:

1. Г. В. Безверхня, А. А. Семенов, М. М. Килимистий, Р. В. Маслюк. Рухливі ігри з методикою викладання. Навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014.
2. Буган Ю.В., Тимушин О.І., Борисюк С.В. Шкільні свята та розваги. – Тернопіль, 2012. – 216 с.
3. Геллер Е.Н., Коротков И.М. Веселі старты. – М.: «Фізкультура і спорт», 2012. – 119 с.
4. Кругляк О., Кругляк Н. Від гри до здоров'я нації. Рухливі та українські народні ігри, естафети на уроках фізичної культури. Методичний посібник. – Тернопіль: Посібник, 2012. – 80 с.
5. Кузь В. Г. Українські народні дитячі ігри: Посібник для студентів філологічного факультету, студентів дошкільного та педагогічного факультетів / В. Г. Кузь, Н. П. Сивачук. – Київ: Науковий світ, 2003. – 32 с.
6. Леськів А.Д, Дзюбинський А.Б. «Рухливі ігри та естафети на місцевості для школярів молодшого та середнього віку». – Тернопіль, СМП «Астон», 2012. – 132 с.
7. Махов В.Я. Теорія і методика навчання рухливих і спортивних ігор: Навч.-метод. посіб.. – К.: ІЗМН, 2008. – с. 5 – 30.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Відвідування семінарських					
Відвідування практичних занять	1	6	6	5	5
Робота на семінарському занятті					
Робота на практичному занятті	10	6	60	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25	2	50
Разом			121		135
Максимальна кількість балів: 256					
Розрахунок коефіцієнта: 2,56					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ з/п	Назва теми	Академічний контроль	Кількість балів
Змістовий модуль 1. (22 год.)			
1	Тема 1. Роль фізкультурно-оздоровчих заходів у зміцненні здоров'я, підвищенні розумової працездатності всебічному фізичному розвитку учнів	поточний	15
2	Тема 2. Завдання, що вирішуються під час проведення рухливих ігор у середній і старшій вікових групах	поточний	10
Змістовий модуль 2. (20 год.)			
3	Тема 3. Організація і форми фізкультурно-оздоровчої роботи в початковій школі. Завдання і зміст оздоровчої роботи в групі продовженого дня	поточний	10
4	Тема 4. Ефективність і доцільність використання рухливих ігор у навчально-тренувальному процесі	поточний	15
Всього: 42 годин			50

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного контролю:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4.Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Форма контролю – залік.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Рухливі ігри з методикою викладання»

Разом: 90 год., лекції – 20 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 6 год.

Модуль	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1					ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2				
Назва модуля	Рухливі ігри в педагогічній практиці					Форми організації рухливих ігор				
К-сть балів за модуль	121 балів					135 балів				
Теми лекцій	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Тема 1. Вступ до дисципліни «Рухливі ігри з методикою викладання».	Тема 2. Рухливі ігри в педагогічній практиці.	Тема 3. Методика викладання рухливих ігор.	Тема 4-5. Методика проведення урочних організацій рухливих ігор.	Тема 6. Характеристика ігор та методика їх проведення у різних вікових групах.	Тема 1. Рухливі ігри на уроці фізичної культури у школі.	Тема 2. Рухливі ігри у позаурочних роботах школи.	Тема 3. Змагання по рухливим іграм.	Тема 4. Ігри у роботі з населенням, у родині, у навчальних закладах, в місцях масового відпочинку.
Відвідування лекцій	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми практичних занять (ПЗ)	Методика проведення рухливих ігор у 1-2 кл.	Методика проведення рухливих ігор у 3-4 кл.	Методика проведення рухливих ігор у 5-9 кл	Методика проведення рухливих ігор у 10-11 кл	Проведення рухливих ігор з елементами спортивних ігор.	Організація та проведення змагань по рухливим іграм.			Рухливі ігри під музику. Організація та методика проведення спортивного свята по рухливим іграм.	
Відвідування ПЗ/робота на ПЗ	1+10=11 балів	1+10=11 балів	1+10=11 балів	1+10=11 балів	1+1+10+10=22 бали	1+10=11 балів	1+10=11 балів	1+10=11 балів	1+10=11 балів	1+10=11 балів
Самостійна робота	Тема 1 15 балів			Тема 2 10 балів		Тема 3 10 балів		Тема 4 15 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 25 балів					Модульна контрольна робота № 2 - 3 50 балів				
Підсумковий контроль	Залік									

8. Рекомендована література

Основна:

1. Г. В. Безверхня, А. А. Семенов, М. М. Килимистий, Р. В. Маслюк. Рухливі ігри з методикою викладання. Навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014.
2. Буган Ю.В., Тимушин О.І., Борисюк С.В. Шкільні свята та розваги. – Тернопіль, 2012. – 216 с.
3. Геллер Е.Н., Коротков И.М. Веселі старти. – М.: «Фізкультура і спорт», 2012. – 119 с.
4. Кругляк О., Кругляк Н. Від гри до здоров'я нації. Рухливі та українські народні ігри, естафети на уроках фізичної культури. Методичний посібник. – Тернопіль: Посібник, 2012. – 80 с.
5. Леськів А.Д., Дзюбинський А.Б. «Рухливі ігри та естафети на місцевості для школярів молодшого та середнього віку». – Тернопіль, СМП «Астон», 2012. – 132 с.
6. Махов В.Я. Теорія і методика навчання рухливих і спортивних ігор: Навч.-метод. посіб.. – К.: ІЗМН, 2008. – с. 5 – 30.

Додаткова:

1. Андрощук Н. В. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. / Н. В. Андрощук, А. Д. Леськів, С. О. Мехоношин. – Тернопіль, 2000. – 112 с.
2. Кузь В. Г. Українські народні дитячі ігри: Посібник для студентів філологічного факультету, студентів дошкільного та педагогічного факультетів / В. Г. Кузь, Н. П. Сивачук. – Київ: Науковий світ, 2003. – 32 с.
3. Ламкова О. І. Рухливих ігор та естафет для школярів / Олена Іванівна Ламкова. – Харків: Ранок, 2005. – 128 с.
4. Питомець О. П. Практикум з рухливих ігор / О. П. Питомець, Н. Д. Михайлова. – Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2008. – 59 с.
5. Семеренський В. І. Українські дитячі й молодечі народні ігри та розваги / В. І. Семеренський, П. Г. Черемський. – Харків: Дзига, 1999. – 528 с.
6. Упор І. В. Дитячі ігри та розваги / І. В. Упор, І. Г. Січовик. – Київ: Просвіта, 2004. – 424 с.
7. Шевченко О. В. Рухливі ігри та забави. Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. / Олег Вікторович Шевченко. –

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuu.gov.ua>
2. www.dnpu.gov.ua
3. mon.gov.ua